

Vergaderjaar 2024–2025

33 529

Gaswinning

Nr. 1325

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSGESCHIEDTARIS VAN BINNEN- LANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2025

Met deze brief informeren wij uw Kamer over de door de Auditdienst Rijk (ADR) geconstateerde inkooponrechtmatigheden bij Nationaal Coördinator Groningen (NCG) en de door de Algemene Rekenkamer (AR) toegekende «onvolkomenheid» Inkoopbeheer NCG¹. Daarnaast wordt aangegeven hoe hieraan opvolging wordt gegeven waarbij veiligheid en keuzevrijheid van bewoners zwaar wegen.

Zoals aangegeven in de beleidsbrief Versterken² is de versterking bovenal een menselijke opgave. Hierbij is het van belang om als overheid niet alleen doelmatig en rechtmatig te werken, maar ook te streven naar rechtvaardig handelen. Daarbij is luisteren en handelen naar de behoefte van bewoners eveneens van belang.

Dit vraagt van de uitvoerder, NCG, dat zij bij de toepassing van de regel ook de ruimte die het recht biedt, opzoekt. Dit geldt ook bij de uitbesteding van werkzaamheden aan leveranciers op basis van de Aanbestedingswet. Hierbij moet de NCG recht doen aan de unieke opgave van het versterken van woningen die eigendom zijn van bewoners of verhuurders.

Ontstane inkooponrechtmatigheden bij NCG in 2024

De ADR constateerde bij haar audit over 2024 dat bij uitgevoerde (Europese) aanbestedingen NCG fouten maakte. Deze fouten leidden volgens de ADR tot het oordeel onrechtmatigheid³. Dit wil zeggen dat deze aanbestedingen niet (volledig) volgens de aanbestedingsregels zijn aanbesteed. De fouten zijn onder meer ontstaan door:

- Administratieve onzorgvuldigheden in het inkoopproces van de NCG.

¹ Kamerstuk 36 740 XIII, nr. 2

² Kamerstuk 35 561, nr. 66

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rijksoverheid/documenten/rapporten/2025/03/14/auditrapport-2024-ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat-xiii-en-nationaal-groefonds-l>

- Het tussentijds aanpassen van een opdracht vanwege veranderde omstandigheden, terwijl er daardoor sprake was van een (wezenlijk) gewijzigde opdracht.
- De wijze waarop NCG op basis van de uiteindelijke voorkeur van bewoners bepaalt welke marktpartij een overeenkomst gegund krijgt.

Naar aanleiding van de bevindingen van de ADR en als gevolg daarvan ontstane onrechtmatigheid, heeft de AR een onvolkomenheid toegekend aan het Inkoopbeheer NCG.

Genomen maatregelen ten behoeve van kwaliteitsverbeteringen

We erkennen dat er verbetermogelijkheden zijn rondom het aanbesteden door NCG. NCG zette de afgelopen jaren flinke stappen om vanuit een private omgeving te veranderen naar een aanbestedende dienst. Deze omslag had een grote impact op de gehele organisatie. Desalniettemin geven de bevindingen van ADR reden tot herstel- en verbeteracties.

Wij gaven NCG daarom opdracht aan de slag te gaan met herstelacties en tot het opstellen van een plan voor het verbeteren van het inkoopbeheer. Wij streven ernaar de ontstane onrechtmatigheid zo klein mogelijk te houden met als doel dat dit leidt tot geen of minimale impact op de versterkingsoperatie.

Daarnaast versterken we de samenwerking tussen NCG en de Coördinerend Directeur Inkoop BZK (CDI). Dit zodat de risico's en spanningen die ontstaan met de uitvoering van de versterkingsopgave en het aanbestedingsrecht gezamenlijk worden gewogen.

Bovengenoemde aanpak is in lijn met de werkwijze binnen BZK voor inkopen en onrechtmatigheden daarbij. Hiermee zorgen we dat NCG recht doet aan een goede balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid en het luisteren en handelen naar de behoefte van bewoners. In eerdere Kamerbrieven is hierover reeds aangegeven dat de versterkingsoperatie in Groningen erop gericht is om bewoners zekerheid en een realistisch vooruitzicht op een veilige woning te bieden en ze daarbij, zoals in het bouwakkoord is afgesproken, meer keuzevrijheid en zeggenschap te bieden.

Tot slot informeren we uw Kamer via de Bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag 2025 van BZK over de stand van de onrechtmatigheden en het oplossen van de onvolkomenheid bij NCG.

Wij verwachten een overschrijding van de rapporteringstoleranties voor onrechtmatigheden uit de Rijksbegrotingsvoorschriften van begrotingshoofdstuk VII – BZK.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J.J.M. Uitermark

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum